11.9.2025

Eduskunnan verojaostolle
Asiantuntijakuuleminen 12.9.2025 (UJ 16/2025 vp, U 27/2023 vp.)

Komission tullireformiehdotus ja unionin käsittelymaksu

Komissio antoi 17.5.2023 ehdotuksen unionin tullireformiksi. Se saatettiin eduskunnan käsiteltäväksi 3.8.2023 valtioneuvoston U-kirjelmällä U27/2023 vp.

Valtioneuvoston 18.6.2025 eduskunnalle antaman U-jatkokirjelmän UJ16/2025 vp tarkoituksena on antaa tietoja neuvotteluiden etenemisestä sekä täydentää Suomen kantoja jatkoneuvotteluja varten tullikoodeksiin lisättäväksi esitetyn uuden käsittelymaksun osalta.

Tullikoodeksiehdotuksen sekä siihen lisätyn uuden verkkokaupan käsittelymaksun käsittelystä

Ehdotusta tullikoodeksiksi on käsitelty tiiviisti neuvoston tulliliittotyöryhmässä Espanjan, Belgian, Unkarin ja Puolan puheenjohtajuuskausilla. Neuvostokäsittely on edistynyt monin osin kantojemme suuntaisesti. Ehdotetun uuden tullikoodeksin tarkoituksena sähköisen kaupan etämyynnin (verkkokaupan) osalta olisi yksinkertaistaa etämyynnissä tuotujen tavaroiden tulliselvittämistä sekä parantaa verkkokauppatuonnin valvontaa. Komission tullireformiehdotus ei sisällä mainintaa verkkokaupassa tuotujen käsittelymaksusta.

Ajatus kolmansista maista suoraan kuluttajille toimitettavista verkkokauppatavaroista kannettavasta uudesta syrjimättömästä käsittelymaksusta esiteltiin 5.2.2025 komission tiedonannossa ’Kattava EU:n keinovalikoima turvallista ja kestävää verkkokauppaa varten’ (COM (2025) 37 final). Tiedonantoa koskevassa valtioneuvoston E-kirjeessä (E38/2025 vp) todettiin Suomen olevan valmis tarkastelemaan maksun käyttöönottoa.

Komissio ei ole tehnyt lainsäädäntöehdotusta käsittelymaksusta. Komissio esitteli neuvoston tulliliittotyöryhmälle toukokuussa 2025 verkkokaupan käsittelymaksun käyttöönottamisen mahdollisuutta ja katsoi, että asiaa koskevan sääntelyn voisi lisätä neuvostokäsittelyssä tullireformin uutta tullikoodeksia koskevaan ehdotukseen. Käsittelymaksu ei olisi uusi tulli eikä vero. Maksun tarkoituksena olisi korvata verkkokaupassa tuodun tavaran tullivalvonnan aiheuttamaa lisätyötä sekä osaltaan vähentää myös verkkokaupan houkuttelevuutta ja parantaa lähetysten valvonnan mahdollisuuksia. Jäsenvaltiot suhtautuivat asiaan yleisellä tasolla myönteisesti.

Neuvoston tulliliittotyöryhmän puheenjohtaja teki 7.6.2025 konkreettisen ehdotuksen verkkokaupasta kannettavaa *unionin käsittelymaksu*a koskevien säännösten sisällyttämisestä tullikoodeksiehdotuksen 18 artiklaan**.** Esitystä käsiteltiin työryhmässä tiiviisti ja 20.6.2025 unionin käsittelymaksua koskevasta sääntelystä saavutettiin jäsenvaltioiden ja komission kesken hyväksyttävissä oleva kompromissiratkaisu.

Se sisällytettiin neuvoston tullikoodeksiehdotusta koskevaan osittaiseen yleisnäkemykseen, jonka Coreper hyväksyi 27.6.2025 (neuvoston asiakirja 10462/25). Euroopan parlamentti oli vahvistanut oman kantansa tullireformiin jo 13.3.2024. Trilogineuvottelut päätettiin aloittaa 8.7.2025.

Tullikoodeksiin lisättäväksi esitetty unionin käsittelymaksu

Unionin käsittelymaksusta säädettäisiin uuden tullikoodeksin 18 artiklassa (*Maksut, kustannukset ja unionin käsittelymaksu*) ja maksun kantamisen aloittamisajakohdasta 264 artiklassa (*Voimaantulo ja soveltaminen*).

- *Maksu olisi tavaraeräkohtainen* ja se kannettaisiin kolmansista maista tuoduista etämyyntitavaroista, kun ne luovutetaan unionissa vapaaseen liikkeeseen.
- Käsittelymaksun *määrä* olisi kiinteä. Maksun määrän tulisi vastata vapaaseen liikkeeseen luovutettavien tavaroiden säännösten mukaisuuden valvomisen edellyttämien tarkastus – ja valvontakulujen (’tullipalvelun’) likimääräisiä kustannuksia. Verkkokaupassa myydyistä tavaroista, jotka luovutettaisiin unionissa vapaaseen liikkeeseen erityisistä etämyynnin tullivarastoista, kannettaisiin määrältään pienempi käsittelymaksu. Komissio vahvistaisi maksujen määrät delegoidulla asetuksella (alustavasti 2e ja 0,5 e) sekä valvoisi maksun oikeasuhtaisuutta ja sitä, että maksun määrä ei ylitä tullipalvelun enimmäiskustannuksia.
- Maksu kannettaisiin *samaan tapaan kuin* vapaaseen liikkeeseen luovutettavista tavaroista maksettava *tuontitulli*. Käsittelymaksu kannettaisiin myös silloin, jos tullivelkaa ei kannettaisi eikä maksua *palautettaisi,* vaikka tavara palautettaisiinkin myyjälle.
- Maksu otettaisiin *käyttöön* etupainotteisesti jo ennen kuin uuden tullikoodeksin verkkokauppaa koskevia säännöksiä ja tullidatakeskusta alettaisiin (1.7.2028) soveltaa. Käsittelymaksua alettaisiin kantaa heti, kun komissio laatii sen kantamiseksi tarvittavan tietoteknisen ratkaisun unionitasolla – kuitenkin *viimeistään 1.11.2026*
- Käsittelymaksu kannettaisiin uuden tullikoodeksin verkkokauppaa koskevan sääntelyn voimaan tultua ns. oletetulta tuojalta eli *verkossa toimivalta myyjältä tai välittäjältä (*digitaaliselta alustalta*)*. Käsittelymaksun käyttöönoton ja tullikoodeksin uuden verkkokauppasääntelyn soveltamisen aloittamisen välisenä aikana, eli n. 1.11.2026 – 1.7.2028, käsittelymaksu voitaisiin kantaa vain verkkokaupan nykyiseltä tullivelalliselta eli kuluttajalta.
- *Maksutulojen saajaa* koskeva 18 artiklan 1c)-kohdan säännös on jätetty neuvoston yhteisen kannan ulkopuolelle. Säädöstekstiin sisällytettiin hakasulkeissa vain yleisluontoinen maininta tulojen asettamisesta Unionin ja jäsenvaltioiden saataville. Neuvoston kanta maksutulojen ohjautumiseen on määritettävä vielä erikseen trilogineuvotteluiden kuluessa.

Valtioneuvosto täydentää U-kirjelmässä U27/2023 vp esitettyjä kantoja seuraavasti:

Valtioneuvosto katsoo, että neuvoston osittainen yleisnäkemys vastaa suurelta osin Suomen neuvottelutavoitteita.

Valtioneuvosto kannattaa unionin käsittelymaksun säätämistä ja pitää tärkeänä, että maksun suuruus perustuu WTO:n sääntöjen (GATT:n Art. 8) mukaisesti pääpiirteissään verkkokauppatavaroiden tullivalvonnan kustannuksiin.

On myös tärkeää, että unionin käsittelymaksua koskevat säännökset ovat selkeitä ja koko unionissa sovellettavia.

Valtioneuvosto pitää oikeana ratkaisua, että käsittelymaksu kannetaan kuluttajan sijasta verkkokaupan myyjältä tai välittäjältä.

Käsittelymaksun tuottojen kohdentamisen osalta valtioneuvosto kannattaa ensisijaisesti ratkaisua, jossa käsittelymaksun tuotto kohdistettaisiin EU:n budjettiin yleiskatteellisesti, eikä tuloja korvamerkittäisi komission näkemyksen mukaisesti ensisijaisesti EU:n datakeskuksen kustannusten kattamiseen. Tämä olisi parempi EU:n budjetin läpinäkyvyyden kannalta eikä vähentäisi budjettivallan käyttäjien mahdollisuuksia vaikuttaa talousarvioon. Tarvittaessa

voidaan myös hyväksyä osan tuotosta kohdistamisen suoraan maksun kantavalle jäsenvaltioille, jolloin luonteva osuus olisi sama kuin tullinkantopalkkion määrä eli 25 %, jota myös on perusteltu jäsenvaltiolle aiheutuvilla kustannuksilla.

Jukka M. Kekkonen
Lainsäädäntöneuvos
Valtiovarainministeriö | Tulliyksikkö
puh. +358 50 475 4464| jukka.kekkonen@gov.fi

Liitteet / Bilagor -

Jakelu / Sändlista -

Tiedoksi / För kännedom-